

**Vilniaus
universiteto
leidykla**

Acta Paedagogica Vilnensia

VILNIUS UNIVERSITY

Scholarly Journal

Acta Paedagogica Vilnensia

2024

Vol. 53

Published since 1991

Vilnius University Press
Vilnius, 2024

VILNIAUS UNIVERSITETAS

Mokslo žurnalas

Acta Paedagogica Vilnensia

2024

53 tomas

Leidžiama nuo 1991 m.

Vilniaus universiteto leidykla
Vilnius, 2024

The journal is published twice a year

Acta Paedagogica Vilnensia Editorial Team

Editor-in-Chief

Assoc. prof. dr. Irena Stonkuvienė

Vilnius University, Lithuania (Educational Sciences S 007)

Deputy Editor

Prof. dr. Lilija Duoblienė

Vilnius University, Lithuania (Educational Sciences S 007)

Executive Secretary

Assoc. prof. dr. Sandra Kairė

Vilnius University, Lithuania (Educational Sciences S 007)

Members:

Prof. dr. Hanan Alexander

University of Haifa, Israel (Philosophy H 001)

Prof. dr. Eyüp Artvinli

Eskisehir Osmangazi University, Turkey
(Educational Sciences S 007)

Assoc. prof. dr. Tatjana Bulajeva

Vilnius University, Lithuania (Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Dorena Caroli

University of Bologna, Italy (Educational Sciences S 007)

Prof. habil. dr. Valentina Dagienė

Vilnius University, Lithuania (Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Marc Depaepe

KU Leuven, Belgium (Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Judith L. Green

University of California, Santa Barbara, USA
(Educational Sciences S 007)

Dr. Gabrielle Hogan-Brun

Bristol University, UK (Philology 04 H)

Prof. habil. dr. Palmira Jucevičienė

Kaunas Technology University, Lithuania
(Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Tamas Kozma

Debrecen University, Hungary (Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Iveta Kestere

University of Latvia, Latvia (Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Liudvika Leišytė

Technical University of Dortmund, Germany
(Educational Sciences S 007)

Assoc. prof. dr. Zita Nauckūnaitė

The Institute of the Lithuanian Language
(Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Anita Pipere

Daugavpils University, Latvia (Psychology S 006)

Prof. dr. Zanda Rubene

University of Latvia, Latvia (Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Liudmila Rupšienė

University of Klaipėda, Lithuania (Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Audra Skukauskaitė

University of Central Florida, USA (Educational Sciences 07 S)

Prof. habil. dr. Alicja Szerlag

Wroclaw University, Poland (Educational Sciences S 007)

Prof. habil. dr. Vilija Targamadžė

Vilnius University, Lithuania (Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Arild Tjeldvoll

Oslo University, Norway (Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Adnan Tufekčić

University of Tuzla, Federation of Bosnia and Herzegovina (Educational Sciences S 007)

Prof. dr. Harald Wagner

Dresden University of Applied Science for Social Work, Education and Nursing, Germany (Sociology S 005)

Prof. dr. Marika Veisson

Tallinn University, Estonia (Psychology S 006)

Prof. dr. Charl Wolhuter

North-West University, South Africa (Educational Sciences S 007)

Prof. habil. dr. Rimantas Želvys

Vilnius University, Lithuania (Educational Sciences S 007)

Abstracting and indexing services:

Central and Eastern European Online Library – C.E.E.O.L; EBSCO (Current Abstracts, Education Research Complete, Education Research Index, Toc Premier); MLA International Bibliography; Scopus

Address:

Institute of Educational Sciences, Vilnius University

9 Universiteto Str., LT-01513 Vilnius, Lithuania

E-mail: acta.paedagogica@fsf.vu.lt

Phone, fax: (8 5) 266 76 25; (8 5) 266 76 00

Home page

<http://www.journals.vu.lt/acta-paedagogica-vilnensia>

Publication is funded by Lithuanian Studies Programme 2016-2024 administered by Research Council of Lithuania (Project Financing Agreement No. S-LIP-22-54).

Copyright © 2024 Authors. Published by Vilnius University Press.

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Licence (CC BY), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Žurnalas leidžiamas du kartus per metus

„Acta Paedagogica Vilnensia“ redakcinė kolegija

Vyriausioji redaktorė

Doc. dr. Irena Stonkuvienė

Vilniaus universitetas, Lietuva (Edukologija S 007)

Vyriausiosios redaktorės pavaduotoja

Prof. dr. Lilija Duoblienė

Vilniaus universitetas, Lietuva (Edukologija S 007)

Atsakomoji sekretorė

Doc. dr. Sandra Kairė

Vilniaus universitetas, Lietuva (Edukologija S 007)

Nariai:

Prof. dr. Hanan Alexander

Haifos universitetas, Izraelis (Filosofija H 001)

Prof. dr. Eyüp Artvinli

Eskişehir Osmangazi universitetas, Turkija (Edukologija S 007)

Doc. dr. Tatjana Bulajeva

Vilniaus universitetas, Lietuva (Edukologija S 007)

Prof. dr. Dorena Caroli

Bolonijos universitetas, Italija (Edukologija S 007)

Prof. habil. dr. Valentina Dagienė

Vilniaus universitetas, Lietuva (Edukologija S 007)

Prof. dr. Marc Depaepe

Leveno katalikiškasis universitetas, Belgija (Edukologija S 007)

Prof. dr. Judith L. Green

Kalifornijos universitetas Santa Barbaroje, JAV (Edukologija S 007)

Dr. Gabrielle Hogan-Brun

Bristolio universitetas, Jungtinė Karalystė (Filologija H 004)

Prof. habil. dr. Palmira Jucevičienė

Kauno technologijos universitetas, Lietuva (Edukologija S 007)

Prof. dr. Tamas Kozma

Debreceno universitetas, Vengrija (Edukologija S 007)

Prof. dr. Iveta Kestere

Latvijos universitetas, Latvija (Edukologija S 007)

Prof. dr. Liudvika Leišytė

Dortmundo technikos universitetas, Vokietija (Edukologija S 007)

Doc. dr. Zita Nauckūnaitė

Lietuvių kalbos institutas, Lietuva (Edukologija S 007)

Prof. dr. Anita Pipere

Daugpilio universitetas, Latvija (Psichologija S 006)

Prof. dr. Zanda Rubene

Latvijos universitetas, Latvija (Edukologija S 007)

Prof. dr. Liudmila Rupšienė

Klaipėdos universitetas, Lietuva (Edukologija S 007)

Prof. dr. Audra Skukauskaitė

Centrinės Floridos universitetas, JAV (Edukologija S 007)

Prof. habil. dr. Alicja Szerłağ

Vroclavo universitetas, Lenkija (Edukologija S 007)

Prof. habil. dr. Vilija Targamadzė

Vilniaus universitetas, Lietuva (Edukologija S 007)

Prof. dr. Arild Tjeldvoll

Oslo universitetas, Norvegija (Edukologija S 007)

Prof. dr. Adnan Tufekčić

Tuzlos universitetas, Bosnija ir Hercegovina (Edukologija S 007)

Prof. dr. Harald Wagner

Drezdeno aukštoji socialinio darbo mokykla, Vokietija (Sociologija S 005)

Prof. dr. Marika Veisson

Talino universitetas, Estija (Psichologija S 006)

Prof. dr. Charl Wolhuter

North-West universitetas, Pietų Afrika (Edukologija S 007)

Prof. habil. dr. Rimantas Želvys

Vilniaus universitetas, Lietuva (Edukologija S 007)

Informacija apie žurnalo referavimą duomenų bazėse:

Central and Eastern European Online Library – C.E.E.O.L.; EBSCO (Current Abstracts, Education Research Complete, Education Research Index, Toc Premier); MLA International Bibliography; Scopus

Redakcijos adresas:

Vilniaus universiteto Ugdymo mokslų institutas

Universiteto g. 9, LT-01513 Vilnius, Lietuva

El. paštas: acta.paedagogica@fsf.vu.lt

Tel., faksas: (8 5) 266 76 25; (8 5) 266 76 00

Leidinio tinklalapis

<http://www.zurnalai.vu.lt/acta-paedagogica-vilnensia>

Leidyba finansuojama Lietuvos mokslo tarybos administruojamos Valstybinės lituanistinių tyrimų ir sklaidos 2016–2024 metų programos lėšomis (Projekto finansavimo sutartis Nr. S-LIP-22-54).

Autorių teisės © Autoriai, 2024. Publikavo Vilniaus universiteto leidykla.

Tai yra atvirosios prieigos žurnalas. Žurnalas platinamas vadovaujantis Kūrybinių bendrijų licencija – Priskyrimas (CC BY), kuri leidžia laisvai ir neribotai naudoti, kaip mano esant reikalinga, be kita ko, kopijuoti, daryti pakeitimus ir kurti išvestinius kūrinius, naudoti komerciniais ir nekomerciniais tikslais nurodant informacijos šaltinį ir autorių.

Turinys

<i>Kristupas Sabolius</i> . Kaip mokytis iš terpių?.....	8
<i>Sandra Kairė</i> . Terpės konceptas ir ugdymo kaip antropocentrinio gyvenimo teritorizacijos perkrovos galimybė	19
<i>Edvardas Šumila</i> . Antrinė gamta: Adorno ir šiuolaikinis ugdymas.....	30
<i>Audrius Pocius</i> . Ugdymas kaip performatyvi prieštara: subjektyvumo ribotumai (ir galimybės) Antropocene	42
<i>Mateusz Kamionka</i> . Lenkų moksleivių požiūris į pabėgėlius iš Ukrainos, ypač į jaunuosius ukrainiečius: Lenkijos Olkušo regiono pavyzdys.....	57
<i>Rūta Bružienė</i> . Neoliberalusis aukštojo mokslo diskursas Lietuvos universitetų jungimo kontekste	72
<i>Laima Bulotaitė, Rūta Sargautytė, Irena Žukauskaitė, Dalia Bagdžiūnienė</i> . Universiteto studentų ketinimo nutraukti studijas studijų aplinkos ir psichologiniai veiksniai	89
<i>Rūta Girdzijauskienė, Liudmila Rupšienė, Milda Ratkevičienė</i> . Būsimųjų sveikatos sistemos darbuotojų edukacijos stiprinimas: darbo su žmonėmis, turinčiais negalią, supratimo nagrinėjimas naudojant koliažo metodą.....	106
<i>Janka Ferencová, Ivana Pirohová, Valentína Šutáková, Monika Miňová</i> . Mokytojų profesinės kompetencijos tobulinimas pasitelkiant veiklos tyrimus kaip profesinio tobulėjimo formą.....	128
<i>Renata Bilbokaitė, Ieva Bilbokaitė-Skiauterienė</i> . Globalūs iššūkiai kaip švietimo organizacijų vadovų globalias kompetencijas įgalinantys veiksniai	144
<i>Dalia Survutaitė, Aušra Rutkienė, Genutė Gedvilienė</i> . Kompetencijų apibrėžtis ir veiksmingumas kultūros vadybos sistemoje: Lietuvos kultūros centrų vadovų veiklos atvejais	163
<i>Francisco José Martínez-Hita</i> . Kritiškas žvilgsnis į dvikalbį fizinį ugdymą Ispanijoje	179
<i>Mohammad A. Tashtoush, Aida B. Qasimi, Nawal H. Shirawia, Mamoon M. AL-Shannaq</i> . PISA vertinimo pagrindu parengtos ugdymo programos poveikis matematikos pasiekimams	195
Recenzijos	
<i>Margarita Teresevičienė</i> . Atsiliepimas apie E. Selevičienės ir N. Burkšaitienės monografiją „Web-based learning technologies in the studies of English for specific purposes in higher education (Internetinio mokymosi technologijos dalykinės anglų kalbos studijose aukštajame moksle)	213

Contents

<i>Kristupas Sabolius</i> . How Can We Learn from Milieus?	8
<i>Sandra Kairė</i> . The Concept of Milieu as the Possibility of Overloading Education as the Territorialization of Anthropocentric Life	19
<i>Edvardas Šumila</i> . Second Nature: Adorno and Contemporary Education	30
<i>Audrius Pocius</i> . Education as Performative Contradiction: Limits (And Possibilities) of Subjectification in the Anthropocene	42
<i>Mateusz Kamionka</i> . Attitudes towards Refugees from Ukraine in Poland with Special Consideration of Young Ukrainians in the Eyes of Polish Students, as Exemplified by the Olkusz Region	57
<i>Rūta Bružienė</i> . Neoliberal Higher Education Discourse in the Context of University Mergers in Lithuania	72
<i>Laima Bulotaitė, Rūta Sargautytė, Irena Žukauskaitė, Dalia Bagdžiūnienė</i> . Study Environment and Psychological Factors of University Students’ Intention to Drop out	89
<i>Rūta Girdzijauskienė, Liudmila Rupšienė, Milda Ratkevičienė</i> . Towards Fostering Education of Future Health Workers: Exploring the Understanding of Work with People with Disabilities through Collage Method	106
<i>Janka Ferencová, Ivana Pirohová, Valentína Šuťáková, Monika Miňová</i> . Development of Teacher’s Professional Competence through Action Research as a Form of Professional Development	128
<i>Renata Bilbokaitė, Ieva Bilbokaitė-Skiauterienė</i> . Global Challenges as Factors Empowering the Global Competences of Heads of Educational Institutions	144
<i>Dalia Survutaitė, Aušra Rutkienė, Genutė Gedvilienė</i> . Definition and Effectiveness of Competences in Cultural Management System: Case Study of the Activities of the Heads of Lithuanian Cultural Centers	163
<i>Francisco José Martínez-Hita</i> . A Critical Look at Bilingual Physical Education in Spain.....	179
<i>Mohammad A. Tashtoush, Aida B. Qasimi, Nawal H. Shirawia,</i> <i>Mamoon M. AL-Shannaq</i> . The Effect of PISA-Based Educational Program on Mathematical Achievement	195
Reviews	
<i>Margarita Teresevičienė</i> . Review of the Monograph: E. Selevičienė and N. Burkšaitienė “Web-Based Learning Technologies in the Studies of English for Specific Purposes in Higher Education”.....	213